

Dersin Amacı

İnsan Hakları ve Sosyal Hizmet dersini alan öğrencilerin, sosyal hizmetler alanında müracaatçılara ve sosyal olgulara hak temelli yaklaşımla bakabilmesine yönelik gerekli olan temel bilgileri edinmesi, insan hakları düşüncesini anlayarak sosyal hizmetin insan hakları ve sosyal refah ile ilişkisini kurabilmesi amaçlanmaktadır.

Dersin İçeriği

İnsan haklarının tarihsel gelişimi, felsefi temelleri, hak kavramının felsefi-sosyolojik-politik çerçevesi, insan hakları ile sosyal hizmet arasındaki ontolojik bağ.

Dersin Kitabı / Malzemesi / Önerilen Kaynaklar

Işık, A. (Ed.). (2024). Türkiye’de insan hakları ve sosyal hizmet: Yaklaşım ve uygulama (2. basım). Nobel Akademik Yayıncılık. ISBN 978-625-417-690-6
Zengin, O., & Altındağ, Ö. (2016). BİR İNSAN HAKLARI MESLEĞİ OLARAK SOSYAL HİZMET. Toplum ve Sosyal Hizmet, 27(1), 179-190.
Çiftçioğlu, C., & Bozkurt, Ö. (2021). İnsan Haklarının Etik İle İlişkisi. Turkish Academic Research Review, 6(2), 661-696. <https://doi.org/10.30622/tarr.909408>
Pekel, A. (2019). İnsan Haklarının Evrenselliği ve Kültürel Görecelilik. Liberal Düşünce Dergisi, 24(96), 111-118. <https://doi.org/10.36484/liberal.641079>

Planlanan Öğrenme Etkinlikleri ve Öğretme Yöntemleri

Ders anlatımı, sınıf içi tartışma, vaka analizi, grup çalışması, sunum, rol oynama, seminer ve alan gözlemi gibi etkinlikler planlanmaktadır. Öğrencilerin okuma ödevleri, kısa raporlar ve sınıf içi sunumlarla derse aktif katılımı teşvik edilecektir. Öğretme yöntemleri olarak anlatım, soru-cevap, tartışma, problem çözme, uygulama örnekleri ve saha çalışmaları kullanılacaktır.

Dersin Verilişi

Yüz yüze yürütülecek olup, teorik anlatım ve uygulamalı etkinlikler birlikte kullanılacaktır. Ders, sınıf ortamında yüz yüze işlenecek, gerektiğinde çevrimiçi destek materyalleri ile desteklenecektir. Anlatım, tartışma ve vaka incelemeleri yoluyla, etkileşimli şekilde yürütülecektir.

Dersi Veren Öğretim Elemanları

Öğr. Gör. Merve Nurlu

Program Çıktısı

- İnsan hakları kavramını, tarihsel gelişimini ve kuşaklarını bağlamlarıyla açıklar.
- Ulusal ve uluslararası düzeyde insan haklarının hukuki temellerini örneklerle ortaya koyar.
- Sosyal hizmet uygulamalarında hak temelli yaklaşımı tanımlar ve değerlendirir.
- Dezavantajlı birey ve grupların karşılaştığı insan hakları ihlallerini vaka üzerinden analiz eder
- İnsan hakları bilgisini mesleki becerilerini geliştirmede pratik şekilde kullanır.
- Mesleki alanda insan hakları temelinde eleştirel perspektif geliştirir ve öneriler sunar.

Sıra	Hazırlık Bilgileri	Laboratuvar	Öğretim Metodları	Teorik	Uygulama
1	Zengin, O., & Altındağ, Ö. (2016). BİR İNSAN HAKLARI MESLEĞİ OLARAK SOSYAL HİZMET. Toplum ve Sosyal Hizmet, 27(1), 179-190.		Ders anlatımı, soru-cevap, sınıf tartışması	Giriş & Kavramsal Çerçeve	
2	Çiftçioğlu, C., & Bozkurt, Ö. (2021). İnsan Haklarının Etik İle İlişkisi. Turkish Academic Research Review, 6(2), 661-696. https://doi.org/10.30622/tarr.909408		Ders anlatımı, yönlendirilmiş tartışma, kısa öğrenci yorumları	Etik ve insan hakları	
3	Işık, A. (Ed.). (2020). Türkiye’de insan hakları ve sosyal hizmet: Yaklaşım ve uygulama. Ankara: Nobel Akademik Yayıncılık. Bölüm: 1		Ders anlatımı, vaka tartışması, beyin fırtınası	Birinci, ikinci, üçüncü ve dördüncü kuşak insan hakları	
4	Türkiye Cumhuriyeti Adalet Bakanlığı İnsan Hakları Dairesi Başkanlığı https://inhak.adalet.gov.tr/Home/BilgiDetay/2		Ders anlatımı, seminer tarzı tartışma, grup çalışması	Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Belgeleri	
5	Pekel, A. (2019). İnsan Haklarının Evrenselliği ve Kültürel Görecelilik. Liberal Düşünce Dergisi, 24(96), 111-118. https://doi.org/10.36484/liberal.641079		Ders anlatımı, tartışma	Kültür ve İnsan Hakları	
6	Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu TİHEK https://www.tihek.gov.tr/		Ders anlatımı, rol oynama, problem çözme etkinlikleri	Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu	
7	Işık, A. (Ed.). (2020). Türkiye’de insan hakları ve sosyal hizmet: Yaklaşım ve uygulama. Ankara: Nobel Akademik Yayıncılık. Bölüm: Çocuk ve yaşlı hakları		Ders anlatımı, grup tartışması, vaka analizi, grup çalışması, araştırma sunumu	Yaş Temelli Haklar ve ihlaller	
9	Işık, A. (Ed.). (2020). Türkiye’de insan hakları ve sosyal hizmet: Yaklaşım ve uygulama. Ankara: Nobel Akademik Yayıncılık. Bölüm: Cinsiyet temelli insan hak ve ihlalleri		Ders anlatımı, öğrenci sunumları, sınıf tartışması, grup çalışması, araştırma sunumu	Cinsiyet Temelli İnsan Hakları	
10	Işık, A. (Ed.). (2020). Türkiye’de insan hakları ve sosyal hizmet: Yaklaşım ve uygulama. Ankara: Nobel Akademik Yayıncılık. Bölüm: Cinsiyet temelli insan hak ve ihlalleri BÖLÜM: Göç ve mülteci hakları Mülteci hakları üzerine UNHCR kaynaklarını inceleyiniz		Ders anlatımı, araştırma sunumu, film/belgesel analizi	Göç ve Mülteci Hakları	
11	Işık, A. (Ed.). (2020). Türkiye’de insan hakları ve sosyal hizmet: Yaklaşım ve uygulama. Ankara: Nobel Akademik Yayıncılık. BÖLÜM: Etnisite temelli haklar		Ders anlatımı, vaka çalışması, grup çalışması, araştırma sunumu	Etnisite Temelli Haklar	
12	Işık, A. (Ed.). (2020). Türkiye’de insan hakları ve sosyal hizmet: Yaklaşım ve uygulama. Ankara: Nobel Akademik Yayıncılık. BÖLÜM: İnanç Temelli Haklar		Ders anlatımı, seminer, sınıf tartışması, araştırma sunumu	İnanç Temelli Yaklaşımlar	
13	Işık, A. (Ed.). (2020). Türkiye’de insan hakları ve sosyal hizmet: Yaklaşım ve uygulama. Ankara: Nobel Akademik Yayıncılık. BÖLÜM: Ekonomik Temelli Haklar		Ders anlatımı, vaka analizi, grup tartışması, araştırma sunumu	Ekonomik Temelli Hak ihlalleri	
14	Engellilik ve sağlık hakları üzerine WHO dokümanlarını okuyunuz		Ders anlatımı, araştırma sunumu	Yaşam, Sağlık ve Engellilik	
15	Kesişimsellik ve insan hakları üzerine kısa bir yansıma yazınız		Ders anlatımı, panel tarzı tartışma, öğrenci grup sunumları	Sosyal Sınıf ve Kesişimsellik	

Aktiviteler	Sayısı	Süresi (saat)
Vize	1	1,00
Ders Öncesi Bireysel Çalışma	14	1,00
Derse Katılım	14	2,00
Final	1	1,00
Ara Sınav Hazırlık	1	5,00
Final Sınavı Hazırlık	1	6,00
Diğer	5	2,00
Teorik Ders Anlatım	14	2,00

Değerlendirme

Aktiviteler	Ağırlığı (%)
Ara Sınav	30,00
Final	50,00
Araştırma Sunumu	20,00

Sosyal Hizmet ve Danışmanlık Bölümü / SOSYAL HİZMETLER X Öğrenme Çıktısı İlişkisi

P.Ç. 1	P.Ç. 2	P.Ç. 3	P.Ç. 4	P.Ç. 5	P.Ç. 6	P.Ç. 7	P.Ç. 8	P.Ç. 9	P.Ç. 10	P.Ç. 11	P.Ç. 12	P.Ç. 13	P.Ç. 14	P.Ç. 15	P.Ç. 16	P.Ç. 17	P.Ç. 18	P.Ç. 19	P.Ç. 20	P.Ç. 21	P.Ç. 22	P.Ç. 23	P.Ç. 24	P.Ç. 25	P.Ç. 26	P.Ç. 27	P.Ç. 28	P.Ç. 29	P.Ç. 30	P.Ç. 31	P.Ç. 32
Ö.Ç. 1																															
Ö.Ç. 2																															
Ö.Ç. 3																															
Ö.Ç. 4																															
Ö.Ç. 5																															
Ö.Ç. 6																															

Tablo :	
	P.Ç. 1 : Sosyal hizmetin temel kavramlarının yanı sıra sosyal hizmetin uygulama çerçevesini ve çalışma alanlarını açıklar. P.Ç. 2 : Sosyal hizmet alanı ile ilgili güncel sorunlara sosyal hizmetin kuramları ve uygulama bilgileri ile ilişkilendirerek müdahale eder. P.Ç. 3 : Sosyal hizmetin çalışma alanları ile uygulama çerçeveleri arasındaki ilişkiyi açıklar. P.Ç. 4 : Alanındaki kuramsal bilgileri kullanarak gelişmeleri eleştirel bir bakış açısıyla değerlendirir. P.Ç. 5 : Sosyal hizmet alanındaki sorunlara bilimsel araştırma yöntemlerini kullanarak kanıta dayalı çözüm önerileri sunar. P.Ç. 6 : Sosyal hizmet alanında edindiği bilgileri kullanarak toplumdaki var olan sorunlara yönelik çözüm odaklı çalışmalar ortaya koyar. P.Ç. 7 : Hedef gruba yönelik hizmet sunum kalitesini arttırmak için sosyal tekniker olarak birey, grup ve toplumla yaptığı çalışmalarda sorumluluk alarak bu alandaki yetkinliğini geliştirir. P.Ç. 8 : Ele aldığı sorunların çözümüne yönelik olarak kurumlar arasındaki iletişimi yapılandırır. P.Ç. 9 : Sosyal hizmet alanı ile ilgili konularda eğitici rolünü kullanır. P.Ç. 10 : Toplumdaki sosyal sorunlara yönelik bireylerin farkındalığını artıracak projeler üretir. P.Ç. 11 : Sosyal hizmet müdahalelerinde disiplinlerarası bir yaklaşımla ekipteki diğer meslek elemanlarıyla işbirliği yapar. P.Ç. 12 : Sosyal tekniker olarak çalıştığı alana ilişkin yasa, yönetmelik ve meslek etik kurallarına uygun davranır. P.Ç. 13 : Kendini bir birey olarak tanıır; yaratıcı ve güçlü yönlerini açıklar.

- P.Ç. 14 :** Atatürk İlkeleri ve İnkılapları hakkında bilgi sahibidir.
- P.Ç. 15 :** Demokrasi, insan hakları, toplumsal, bilimsel ve mesleki etik değerlere uygun olarak davranır.
- P.Ç. 16 :** İlgi, yetenek ve akademik başarıları doğrultusunda sosyal faaliyetlere, mesleki alanlara ve üst öğrenim kurumlarına yönelir.
- P.Ç. 17 :** Öğrenme konusundaki bireysel ihtiyaçlarının farkına varır ve ihtiyaçlarına yönelik amaçlar oluşturarak plan yapıp uygular.
- P.Ç. 18 :** Düşüncelerini ve sorunlara ilişkin çözüm önerilerini nicel ve nitel verilerle destekleyerek yazılı ve sözlü iletişim kanallarıyla farklı düzeylerdeki birey, grup ve topluluklarla paylaşır.
- P.Ç. 19 :** Birey olarak hak ve sorumlulukları doğrultusunda çalışmalarını organize eder.
- P.Ç. 20 :** İnsan davranışını açıklarken gelişim ve kişilik kuramlarından faydalanır.
- P.Ç. 21 :** İnsan davranışının sosyal çevre ile etkileşimini temel boyutlarıyla açıklar.
- P.Ç. 22 :** Gelişim dönemlerine, gelişim dönemlerinde karşılaşılabilen uyum sorunlarına ilişkin bilgileri sosyal hizmet uygulamaları için kullanır.
- P.Ç. 23 :** Çevre koruma ve iş güvenliği konularında bilgi sahibidir.
- P.Ç. 24 :** Paydaşlar arasında ortak bir sosyal hizmet ve danışmanlık anlayışı oluşturabilmek için ilgili kişi ve kurumları bilgilendirir.
- P.Ç. 25 :** Bireyler problem durumlarıyla karşılaştıklarında etkili çözüm yollarını bularak doğru müdahale yöntemlerini kullanır.
- P.Ç. 26 :** Gelişimsel olarak farklı dönemlerde bulunan bireylerin gereksinimlerine uygun sosyal hizmet ve danışmanlık hizmeti verir.
- P.Ç. 27 :** Etkili iletişim kurar.
- P.Ç. 28 :** Sosyal hizmete temel oluşturan diğer disiplinlerden (Psikoloji, Sosyoloji, Hukuk) yararlanır ve konu alanlarıyla ilgili bilgiyi kullanır.
- P.Ç. 29 :** Hayat boyu öğrenme ve kendini geliştirmeye duyarlıdır.
- P.Ç. 30 :** Yabancı bir dil kullanarak sosyal hizmetler alanındaki uluslararası gelişmeleri takip eder.
- P.Ç. 31 :** Sosyal hizmetler ile ilgili temel bilgisayar programları ve teknolojilerini kullanır.
- P.Ç. 32 :** Gönüllülük çalışmalarına katılarak sosyal dayanışma konusunda bilgi sahibidir.
- Ö.Ç. 1 :** İnsan hakları kavramını, tarihsel gelişimini ve kuşaklarını bağlamlarıyla açıklar.
- Ö.Ç. 2 :** Ulusal ve uluslararası düzeyde insan haklarının hukuki temellerini örneklerle ortaya koyar.
- Ö.Ç. 3 :** Sosyal hizmet uygulamalarında hak temelli yaklaşımı tanımlar ve değerlendirir.
- Ö.Ç. 4 :** Dezavantajlı birey ve grupların karşılaştığı insan hakları ihlallerini vaka üzerinden analiz eder
- Ö.Ç. 5 :** İnsan hakları bilgisini mesleki becerilerini geliştirmede pratik şekilde kullanır.
- Ö.Ç. 6 :** Mesleki alanda insan hakları temelinde eleştirel perspektif geliştirir ve öneriler sunar.